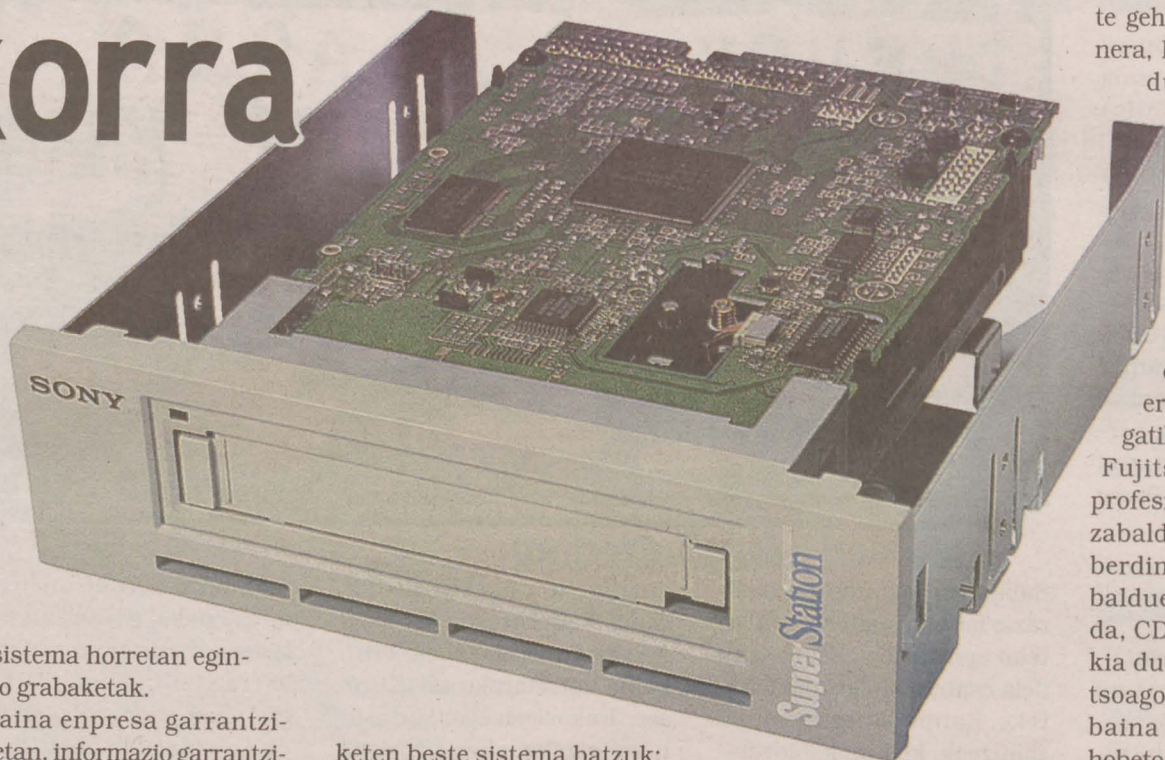

Info DATUAK GORDETZEKO SITEMAK

Informazio mugikorra

CD-ROMa ez da datuak gordetzeko sistema bakarra

Laurentzi Garmendia • Donostia

DUDARIK gabe, informazioa gordetzeko moduen artean disko gogorra da nagusi, baina oraingo honetan berau ez dugu oso kontuan hartuko. Segurtasun kopiak gordetzeko edota toki batetik bestera eramateko sistema egokienak aztertuko ditugu, bakoitzaren aldeko eta kontrako arrazoiak emanez.

CD-ROMa...

Hasteko, une honetako sistema nagusiari begiradaxo bat botako diogu. Egia da erabiltzaile soil gehienontzat CD-ROM grabagailua dela datuak biltzeko sistemarik egokiena, hainbat arrazoiengatik. Adibidez, gero eta merkeagoak dira (megabyte bakoitzak 0,5 pezeta baino gutxiago balio du), azkarragoak dira eta, gainera, ia edonork irakur ditzake.

ke sistema horretan egin-dako grabaketak.

Baina enpresa garrantzitsuetan, informazio garrantzitsua gorde behar denean, nahiago izaten dituzte beste-lako sistemak, batez ere CD-ROMaren aldean segurtasun gehiago eskaintzen dutelako. Izan ere, CD-ROM baten grabaketan hutsak izaten dira batzuetan, eta diskoa erabilaz geroztik gertatzen da. Informazioa galtzeko arriskua oso txikia bada ere, berau irakurtzeko medio optikoa erabiltzen denez —laserra—, diskoak nola baiteko markadurarik badu arazoak izan daitezke.

... eta besteak

Ezin da esan, hala ere, CD-ROMa segurua ez denik. Baina badira aurrea har diezai-

keten beste sistema batzuk; SuperDisk delakoak, adibidez. Duela pare bat urte atera zuten etxe garrantzitsu batzuek, eta disket arruntaren neurria duen beste batean 120 mega sar daitezke. Sistema magnetikoa da, ohiko disketean bezalakoa, eta nahi adina aldiz gra-

ba daiteke. Gainera, betiko disketa ere onartzen du; irakurri zein idazteko. Sistema merkea (15.000 pezeta, 600 libera inguru balio du) eta erabilerraza da; datu transferentzia, ordea, mantsoa da CD-ROMarekin alderatuz (0,3 Mb/seg).

Zip eta Jaz

Iomega izan da beste etxe garrantzitsu bat datuak biltzeko sistemen artean. Bi modelo ditu, ZIP eta Jaz izenekoak. Ez da nahastu behar ZIP unitatea izen bereko konprimaketa sistemarekin. Halako disko

bakoitzean 100 megabyte sar daitezke, eta SuperDiska baino lau aldiz azkarragoa da. Prezio aldetik pareko dabilta, baina hau garestixeagoa da.

Horren senide handiak Jaz izena du, eta 2 gigabyte onartzen ditu gehienez. Horrek besteek baino dextente gehiago balio du, eta, gainera, Iomegaren modeloez ez dute disket normalik onartzen. Syquestek ere antzeko —prezioan eta edukieran— bi sistema ditu: EzFlyer eta SyJet.

Fujitsuren magnetooptikoak ere oso ezagunak dira, batez ere duten sendotasunagatik. Aspaldidanik darabil Fujitsuk sistema hau, eta profesionalen artean nahiko zabaldua dago. Modelo desberdinak dauden arren, zabalduena 640 megabytekoa da, CD-ROMaren pareko tokia duelako. Hala ere, mantsoagoa da, eta garestiagoa, baina datuen segurtasuna hobeto bermatzen du, eta hori da ordaintzen dena.

Ez da ahaztu behar zintan gordetzeko aukera. Pelikuletan agertzen ziren zinta erraldoietan ere datu pila gorde daiteke, eta merke, gainera. Alde txar nagusia abiadura da, zintan datuak sekuentzialki gordetzen baitira, eta amaiera aldera dagoena irakurtzeko dextente itxaron behar da. Hala ere, datuak behin gorde eta artxiboan hautsa hartzen badaude ere, egokia izan daiteke.

CD-ROMa kenduta, datuak gordetzeko sistemetan ez dago estandarrik, etxe bakoitzak bere sistemak proposatzen baititu. Horrek konpetentziari mesede egiten badio ere, lagunen artean informazio trukaketa zailtzen du, bakoitzak sistema desberdina aukera baitezake. Hala ere, CD-ROMa da egokiena gehienontzat.

Erabiltzaile gehienontzat CD-ROM grabagailua da almagazenatze sistemarik egokiena

galderak zalantzak galderak zalantzak galderak zalantzak galderak zalantzak galderak zalantzak

Nola jakin dezaket nire ordenagailua zenbateraino den azkarra? Ba al dago emaitzak konparatzerik?

Aitor Arbizu

Bada, bai. Ingelesezt *benchmark* deitzen zaie, eta ordenagailuari egiten zaion azterketa moduko bat da. Funtsean programa berezi batzuk dira, ordenagailuari proba asko egiten dizkietenak, eta bere erantzunaren arabera ordenagailuaren abiadura neurtzen dutenak. Mota askotako *benchmark*-ak daude: CPUaren abiadura soilik neurtzeko, disko gogorarena, sistema grafikoarena eta bestelakoak. Guztia kontuan izanda abiadura neurtzen dutenen artean Sysoft Sandra da ezagunena. Gainera, beste sistema jakin batzuekin alderatuta, zure ordenagailua zein mailatan dagoen jakinarazten dizu bertan.

Nola sortzen dira MP3 artxiboak?

Endika Gimenez

Hasteko, horretarako programa bat behar da, baina ez dira lortzen zailak. Winamp-ek berak bertsio batzuetan badakar. Horretarako, *Preferences* barruan *Output plug-in*-etan disko irteera aukeratu behar da. Bestela, programa onena Xing Audio Catalyst da; dagoeneko 2.1 bertsioan katean dago, baina ordaindu egin behar da programaren ezargarri guztiak erabiltzeko. Programa honek zuzenean sor ditzake mp3 artxiboak CD batetik, eta baita WAV artxibotik ere.

ORDENAGAILUEI EDO INFORMATIKARI BURUZ DITUZUN ZALANTZAK ARGITU NAHI DITUZU?

Bidali galderak unimatika@egunkaria.com helbidera eta argituko dizkizugu.